Concept

Datum
27 januari 2026

Ons kenmerk
ntb

Projectnummer
ntb

Variantennota Jaagpad Riekerpolder (A540)

Gemeente Amsterdam, Provincie Noord-Holland

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
Korte Ouderkerkerdijk 7
1096 AC Amsterdam
Postbus 94370
1090 GJ Amsterdam
KvK 34360267
BTW NL805933992B02
agv.nl

Classificatie: Openbaar

Samenvatting

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht verbetert het dijktraject Jaagpad Riekerpolder (A540) langs het water Nieuwe Meer in Amsterdam, omdat delen niet voldoen aan de omgevingswaarde veiligheid, voorheen de veiligheidsnorm. Het doel is dat de dijk weer 30 jaar voldoet aan de omgevingswaarde veiligheid.

De variantennota laat zien hoe het waterschap verschillende oplossingen heeft onderzocht om de dijk te verbeteren. De beoordeling van de verschillende oplossingen, is gebaseerd op schetsontwerpen en criteria zoals techniek, beheer, natuur, omgeving en kosten. In deze variantennota beschrijven we het ontwerpproces: van het onderzoeken van varianten tot het kiezen van het voorkeursalternatief.

Het voorkeursalternatief per dijkvak is als volgt:

- Dijkvak B (metrering 510 tot 1500): de dijk verleggen naar het Jaagpad (fietspad) en ophogen met grond over de hele strekking.
- Dijkvak G (metrering 4100 tot 4600): ophogen met grond op de huidige locatie.
- Dijkvak i (metrering 4650 tot 4770): ophogen met grond op de huidige locatie.

Het voorkeursalternatief per dijkvak wordt nader uitgewerkt in het Voorlopig Ontwerp (VO) en Definitief Ontwerp (DO) in de volgende fase. Door het ontwerp zorgvuldig uit te werken, beperken we effecten op de omgeving. Het voorstel voor het voorkeursalternatief wordt, via deze nota, ter vaststelling aangeboden aan het bestuur van het waterschap.

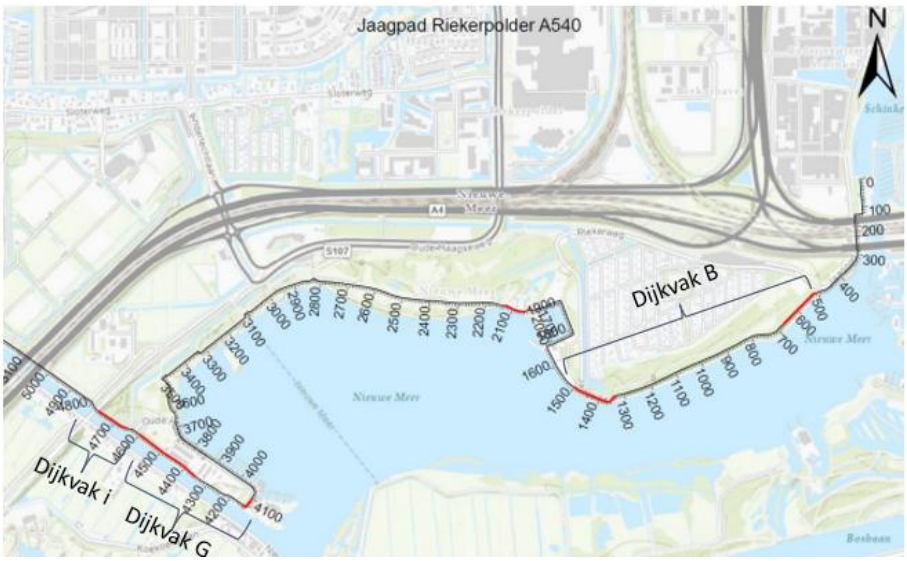

Figuur 1: projectgebied dijkverbetering Jaagpad Riekerpolder met afgekeurde dijkvakken B, G en i en metrering

Leeswijzer

- **Hoofdstuk 1: Inleiding** Hier leest u de aanleiding van het project, het projectgebied, het doel van de variantennota en hoe de varianten worden beoordeeld.
- **Hoofdstuk 2**: **Waterveiligheidsopgave** Dit hoofdstuk licht toe waarom de dijk verbeterd wordt.
- **Hoofdstuk 3: Omgeving** Dit hoofdstuk beschrijft de betrokken belanghebbenden, de participatie en de omgeving.
- **Hoofdstuk 4: Voorkeursalternatief** Hier wordt het gekozen voorkeursalternatief beschreven en onderbouwd. Daarnaast worden de afgevallen varianten omschreven.
- **Hoofdstuk 5: Vervolgstappen** Hier worden de volgende stappen in het dijkverbeteringsproject toegelicht.
- **Literatuurlijst** Hier staan alle geraadpleegde bronnen.
- **Bijlage** In de bijlage vindt u aanvullende informatie.

Inhoudsopgave

Samenvatting		**3**
Leeswijzer		**4**
Inhoudsopgave		**5**
1	**Inleiding**	**6**
1.1	Aanleiding en doel project	6
1.2	Projectgebied	6
1.3	Doel variantennota	7
1.4	Werkwijze variantenafweging	7
2	**Waterveiligheidsopgave**	**7**
2.1	Omgevingswaarde veiligheid	7
2.2	Veiligheidsopgave	8
3	**Omgeving**	**9**
3.1	Belanghebbenden en participatie	9
3.2	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	9
3.3	Natuur	10
3.4	Bomeninventarisatie	10
3.5	Kabels en leidingen	11
3.6	Niet gesprongen explosieven	12~~11~~
3.7	Effecten op panden	12
3.8	Milieubelasting en MKI-score	12
4	**Voorkeursalternatief**	**13**
4.1	Voorkeursalternatief dijkvak B	13
4.1.1	Dijkvak B afgevallen varianten	15~~14~~
4.2	Voorkeursalternatief dijkvak G	15
4.2.1	Dijkvak G afgevallen varianten	17~~16~~
4.3	Voorkeursalternatief dijkvak i	17
4.3.1	Dijkvak i afgevallen variant	18~~17~~
5	**Vervolgstappen**	**18**
Literatuurlijst		**20~~19~~**
Bijlagen		**20~~19~~**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel project

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (vanaf nu ‘het waterschap’) beheert het dijktraject A540 Jaagpad Riekerpolder. Het dijktraject A540 ligt in de gemeente Amsterdam. Een deel van deze dijk voldoet niet aan de omgevingswaarde veiligheid (voorheen veiligheidsnorm). Hoewel er geen direct gevaar is voor de veiligheid, moet de dijk verbeterd worden. Het waterschap heeft de zorgplicht om de dijken te onderhouden zodat deze weer aan de omgevingswaarde veiligheid voldoen. De provincies – in dit geval Provincie Noord-Holland - stellen deze omgevingswaarde vast en houden toezicht op de naleving.

Het doel van het project is om de dijk weer voor de komende 30 jaar aan de veiligheidsnormen te laten voldoen.

1.2 Projectgebied

Het projectgebied ligt aan de zuidwestkant van Amsterdam in stadsdeel Nieuw-West. De dijk ligt langs de Nieuwe Meer, tussen de Schinkel en de Ringvaart. Het gebied is een recreatiegebied met paden, bomen en water. Langs de dijk liggen watersportverenigingen, volkstuinen en gebouwen op de zuidwestelijke landtong.

Belangrijke betrokkenen zijn omwonenden, de gemeente Amsterdam, bedrijven, verenigingen en recreanten. Ook nutsbedrijven spelen een rol door kabels en leidingen. Verder is het Hoogheemraadschap Rijnland verantwoordelijk voor het beheer van het water in de Nieuwe Meer en is deze dijk een grenskering tussen onze waterschappen. Het project richt zich op de dijkvakken die niet voldoen aan de omgevingswaarde en staan met rood weergeven op de kaart van het projectgebied, zie

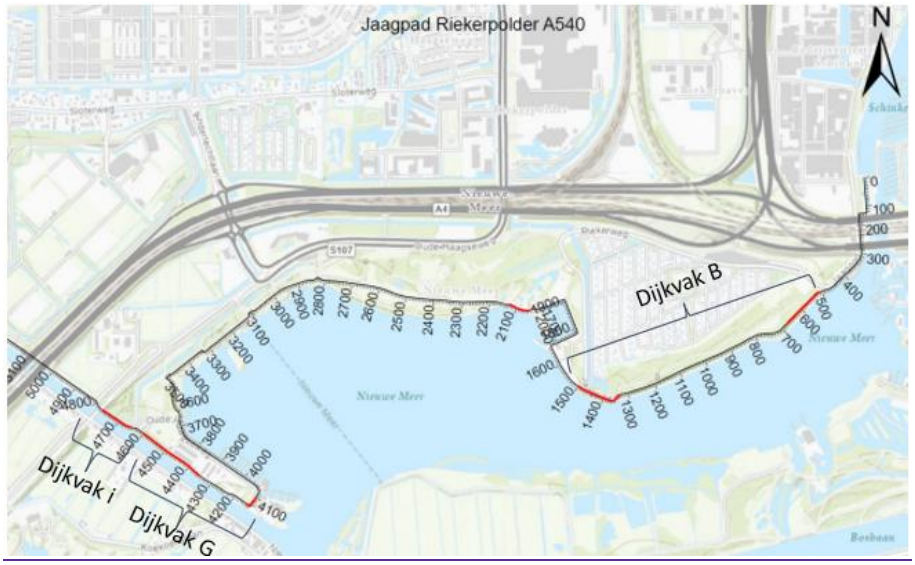

Figuur 2~~Figuur 2~~.

Classificatie: Openbaar

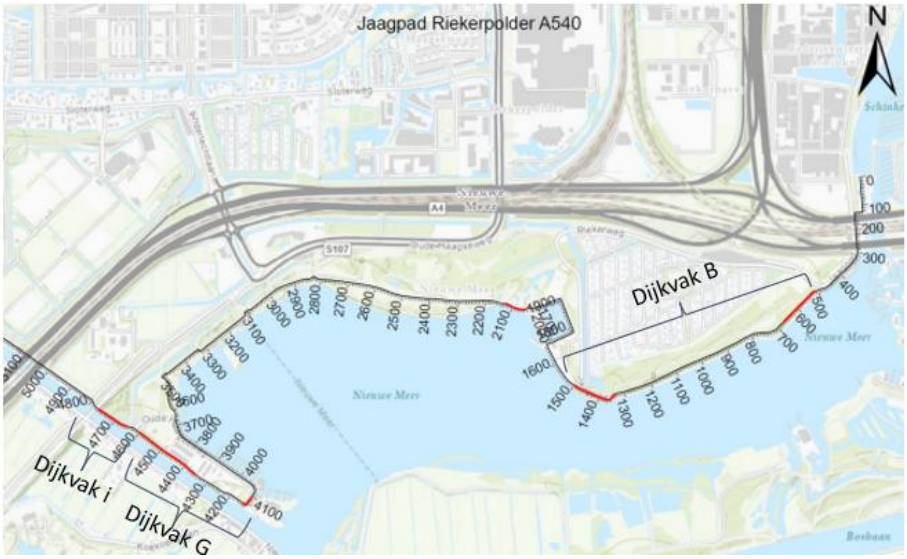

Figuur 2. Projectgebied met dijkvakken en metrering. De dijkvakken B, G en i voldoen niet aan de veiligheidsnorm.

1.3 Doel variantennota

Het doel van de variantennota is een helder en onderbouwd voorstel geven voor het voorkeursalternatief van het dijkverbeteringsproject. De variantennota laat zien hoe het waterschap verschillende oplossingen heeft onderzocht om de dijk te verbeteren, en waarom één variant als voorkeursalternatief is gekozen. Het waterschapsbestuur neemt een besluit over het voorkeursalternatief.

1.4 Werkwijze variantenafweging

In de variantenafweging worden oplossingen voor de dijkverbetering onderzocht en vergeleken. Opties worden stapsgewijs getoetst, zie Figuur 3. Onhaalbare of onwenselijke opties vallen vroeg af.
Elke variant wordt beoordeeld op criteria zoals techniek, beheer, natuur, bomen, leefomgeving, draagvlak en kosten. Per dijkvak vergelijken we de variant met de huidige situatie. Elk criterium wordt beoordeeld op basis van zich op onder andere onderzoek, beleid en gesprekken met betrokkenen.

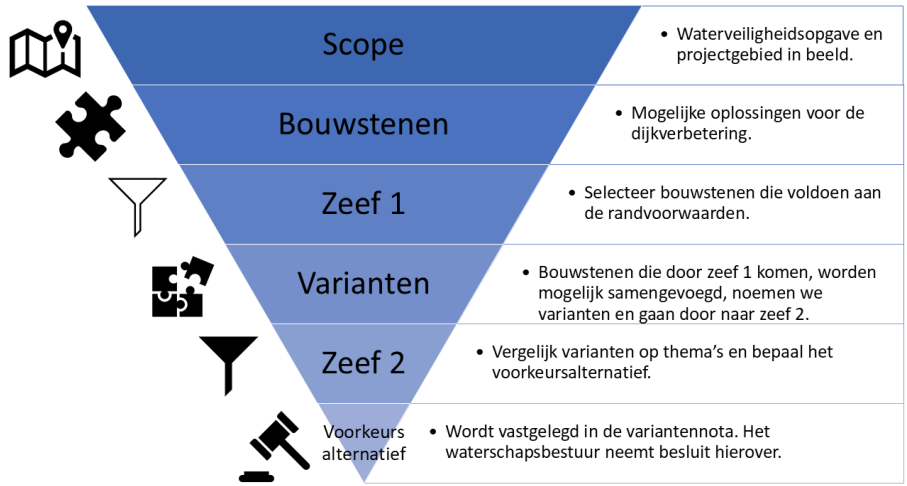

Figuur 3. stappen bij variantenafweging

2 Waterveiligheidsopgave

2.1 Omgevingswaarde veiligheid

Het dijktraject A540 is een regionale waterkering en beschermt de Riekerpolder en omliggende gebieden tegen hoogwater vanuit de Nieuwe Meer en de Ringvaart-Nieuwemeerdijk. De veiligheidseisen voor regionale waterkeringen zijn afhankelijk van het risico op schade bij een dijkdoorbraak. Hoe groter de schade, hoe hoger de veiligheidsklasse. Deze dijk heeft veiligheidsklasse III, met een overschrijdingsfrequentie van 1/100 per jaar. Dit betekent dat de dijk bestand moet zijn tegen hoogwater met een kans van 1 op 100 per jaar. De omgevingswaarde veiligheid wordt vastgesteld door de provincies.

2.2 Veiligheidsopgave

Het dijktraject A540 is voor een deel afgekeurd op het faalmechanisme hoogte [Lit. 1, 2, 3 en 4]. Het dijktraject is ingedeeld in dijkvakken, zie ook Figuur 2.De volgende dijkvakken zijn (deels) afgekeurd:

- **Dijkvak B** van metrering 510 tot 1500. De metreringen 510 – 700 en 1320 – 1500 zijn afgekeurd. Dit dijkvak ligt in het Jaagpadbos, tussen de Nieuwe Meer en een volkstuinpark. Het tracé loopt langs het cultuurhistorische Jaagpad en door een groengebied met opgaande beplanting. Het gebied wordt gebruikt door recreanten.
- **Dijkvak G** van metrering 4100 tot 4600. De metreringen 4100 – 4150 en 4350 – 4600 zijn afgekeurd. Dit dijkvak ligt op en langs de Oude Haagseweg. Het grenst aan het ateliercomplex Nieuw en Meer en een groene rand langs de Ringvaart.
- **Dijkvak i** van metrering 4650 tot 4770 is afgekeurd. Dit dijkvak ligt op een tweebaansweg (Oude Haagseweg) en is volledig afgekeurd op hoogte. In het dijkvak is sprake van veel zetting en bodemdaling.

De dijk is op deze delen lager dan de afkeurhoogte. De afkeurhoogte is de maatgevende hoogwaterstand plus de 'waakhoogte' van 10 centimeter. De waakhoogte is een marge voor opwaaiing van het water (door de wind) wat kan leiden tot golfoverslag over de dijk. Om de ontwerphoogte van de dijk te bepalen,

wordt rekening gehouden met bodemdaling gedurende de planperiode van het project, in dit geval 30 jaar. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met de mogelijke zetting van de nieuwe aangebrachte laag. Dit heet de overhoogte. Zo ontstaat de uiteindelijke aanleghoogte van de dijk. De exacte aanleghoogte verschilt per dijkvak. Dat hangt af van de huidige hoogte, de afkeurhoogte, de verwachte bodemdaling en de zetting van de nieuwe laag, zie ook Figuur 4.

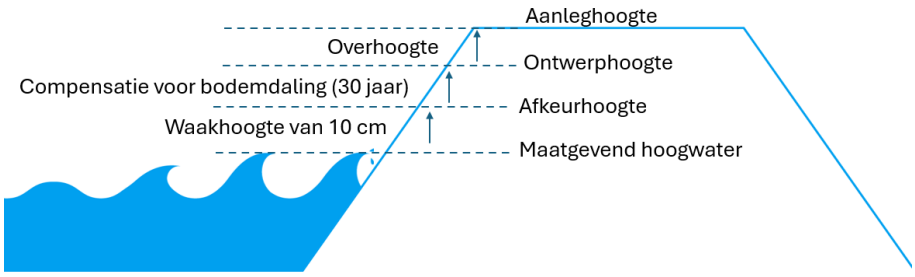

Figuur 4. Hoogteopgave

3 Omgeving

Dit hoofdstuk beschrijft de belanghebbenden, de wijze van participatie en kenmerken van het gebied.

3.1 Belanghebbenden en participatie

Het waterschap werkt samen met de belanghebbenden in het projectgebied. In het participatieplan voor de dijkverbetering Jaagpad – Riekerpolder staat hoe we dit doen, zie bijlage A.

Het projectgebied ligt aan de zuidwestzijde van Amsterdam, langs de Nieuwe Meer. Het gebied is deels eigendom van de gemeente Amsterdam en deels van de Staat. Verder zijn er een aantal erfpachters, zoals de Stichting “Nieuw en Meer” op de landtong. Daarnaast zijn er belangenverenigingen zoals “De Oeverlanden Blijven!” en Tuinpark “Ons Buiten”. Aan de oostzijde van dijkvak G grenst het beheergebied van het Hoogheemraadschap Rijnland. Rijkswaterstaat speelt een rol vanwege de infrastructuur (reconstructie van Knooppunt Nieuwe Meer, aanpassing aan o.a. de rijksweg A10 Zuid) langs het aangrenzende Nieuwe Meer. Daarnaast zijn net- en nutsbedrijven betrokken door de aanwezige infrastructuur, kabels en leidingen in het gebied, waarvoor afstemming nodig is. Het gebied wordt bovendien intensief gebruikt door recreanten, watersportverenigingen en kunstenaars.

Tijdens de variantenafweging is contact geweest met (vertegenwoordigers van) belangenorganisaties en met grondeigenaar gemeente Amsterdam. We hebben de wensen en zorgen van belanghebbenden geïnventariseerd, hier actief naar geluisterd en onderzocht hoe deze een plek kunnen krijgen in het ontwerp. Deze input nemen we mee in de verdere uitwerking van het ontwerp. In deze variantenafweging is gebruikgemaakt van de gemeentelijke adviesnota over de dijkversterking. Deze adviesnota is opgenomen in bijlage B. Het participatieproces is erop gericht om tijdig belangen op te halen, draagvlak te creëren en mogelijke meekoppelkansen te benutten.

Gedurende het project blijven we belanghebbenden informeren en betrekken. Onder andere via de projectpagina op https://www.agv.nl/werk-in-uitvoering/dijkverbetering-jaagpad-riekerpolder/ waar actuele informatie beschikbaar is.

3.2 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Het projectgebied ligt in De Oeverlanden, een natuur- en recreatiegebied aan de Nieuwe Meer. Het gebied maakt deel uit van de Amsterdamse hoofdgroenstructuur en het groenblauwe raamwerk. Deze structuren zijn belangrijk voor recreatie, biodiversiteit en waterbeheer. Het gebied bevat ruigtegebieden, volkstuinen en stadsnatuurplekken. De Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en de Ontwikkelstrategie Landschapspark De Oeverlanden benadrukken behoud van het groene karakter en versterking van natuurwaarden en recreatieve functies [Lit. 5 en 6].

De cultuurhistorische waarden bestaan uit het Amsterdamse Jaagpad, een restant van de oude trekschuitroute tussen Amsterdam en Leiden, en het ateliercomplex Nieuw en Meer. Het ateliercomplex is een gemeentelijk monument. Daarnaast ligt het projectgebied langs de ringvaart van de Haarlemmermeerpolder, een cultuurhistorische structuur [Lit. 5].

Archeologisch is het gebied grotendeels verstoord door zandwinning in de 20e eeuw, waardoor sporen tot 20 meter diep zijn verwijderd. Binnen het projectgebied is één terrein van archeologische waarde vastgesteld. Dit gaat om het voormalig Fort aan de Nieuwe Meer en huidig ateliercomplex Nieuw en Meer dat onderdeel is van de Stelling van Amsterdam. Voor dit terrein moet bij bodemingrepen groter dan 100 m² of dieper dan 0,5 m eerst nader archeologisch onderzoek plaatsvinden. Verder zijn er geen archeologische monumenten of vindplaatsen aanwezig [Lit. 5 en 6].

3.3 Natuur

Binnen het projectgebied zijn diverse natuurwaarden aanwezig. Het gebied maakt deel uit van de Amsterdamse Hhoofdgroenstructuur en grenst aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN) via het water van de Nieuwe Meer en de Ringvaart. Het gebied zelf ligt niet in een Natura 2000-gebied, maar er zijn wel ecologische verbindingen, zoals de Groene As, die door het gebied lopen [Lit. 7].

Uit de onderzoeken blijkt dat er geen jaarrond beschermde nesten van roofvogels zijn aangetroffen, maar ook niet kunnen worden uitgesloten. Er is één boom met een potentieel geschikt nest gevonden. Voor deze soorten geldt dat verstoring of kap van bomen een overtreding van de Omgevingswet kan opleveren. Daarnaast is in dijkvak B bij metrering 450-1600 een leefgebied van de wezel vastgesteld. Verblijfplaatsen van andere marterachtigen zijn niet uit te sluiten. Voor vleermuizen zijn in de bomenrij van dijkvak B bij metrering 450-1600 potentiële verblijfplaatsen en een vliegroute aanwezig, dit wordt nu nader onderzocht. Voor de ringslang zijn geen verblijfplaatsen aanwezig. Andere beschermde soorten, zoals amfibieën en vissen, worden uitgesloten [Lit. 7 en 8]. In het vervolg van het project wordt een ecologisch werkprotocol uitgewerkt voor de beschermde soorten die niet kunnen worden uitgesloten. Op basis hiervan wordt een omgevingsvergunning aangevraagd.

Voor stikstofdepositie is nog geen definitieve beoordeling beschikbaar. Een AERIUS-berekening volgt in een later stadium om de effecten op Natura 2000-gebieden te toetsen.

3.4 Bomeninventarisatie

Voor dit project is een bomeninventarisatie uitgevoerd [Lit. 9]. Langs het dijktraject staan bomen. Het gaat vooral om soorten zoals schietwilg, zwarte els, populier, esdoorn, zomereik en andere soorten. De meeste bomen zijn volwassen en hebben een goede tot redelijke conditie, al zijn er ook exemplaren met overlappende kluiten en scheefgroei. Enkele bomen zijn dood of aangetast door ziekten zoals essentaksterfte.

De bomeninventarisatie geeft aan waar bomen staan in de dijkvakken. Per variant is een verwacht ruimtebeslag van de dijkverbeteringsmaatregel aangegeven en is het aantal bomen dat hierbinnen valt, bepaald. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen bomen die op de kruin van de dijk staan en bomen die in de 'waterveiligheidsbuffer' vallen:

- Bomen die op de 3 meter brede kruin van de dijk staan dienen mogelijk verwijderd te worden in verband met de uitvoering van de dijkversterking en

de toegankelijkheid van de kruin voor onderhoud en beheer van de waterkering.

- Bomen in de 'waterveiligheidsbuffer' kunnen een risico vormen voor de waterveiligheid. Dit risico ontstaat wanneer de boom omwaait en er een ontgrondingskuil ontstaat. De kuil ontstaat doordat de wortels van de boom worden losgetrokken. Deze kuil verzwakt de waterkering. De grootte van deze buffer hangt af van het type kade. Bij een gewone kade, waar het maaiveld aan de binnenzijde lager ligt dan de kruin, vormen bomen aan zowel de binnen- als buitenzijde binnen 7 meter vanaf de teen een risico. Bij een verholen kade, waar het maaiveld aan de binnenzijde gelijk is aan of hoger ligt dan de kruin, vormen bomen aan de binnenzijde tot 9,5 meter vanaf de buitenkruinlijn een risico. Aan de buitenzijde geldt hier dezelfde afstand als bij een gewone kade, namelijk 7 meter vanaf de teen, als er een buitentalud aanwezig is.

- Ook kan een doorgaande bomenrij (zonder risico voor ontgrondingskuil) een negatieve invloed hebben op de dijkveiligheid (driedimensionale effect). Ook dit effect is meegenomen in de berekeningen.

Uit de bomeninventarisatie komt naar voren dat veruit de meeste bomen een hoge LNC-waarde hebben. Conform de leidraad over bomen op dijken, voeren we bij bomen met een hoge LNC-waarde die weg moeten in het kader van de waterveiligheid, extra onderzoeken uit en bekijken we maatregelen om de bomen te behouden. Lukt dit niet, dan moeten bomen mogelijk toch wijken.

In de volgende fase van het project wordt de gekozen variant verder uitgewerkt en voeren we nadere bomentoetsen en onderzoeken uit. Hieruit volgt het aantal te kappen bomen. Wanneer er bomen gekapt moeten worden, wordt er in samenspraak met de gemeente Amsterdam en andere belanghebbenden een herplantplan opgesteld en een omgevingsvergunning bij de gemeente aangevraagd.

3.5 Kabels en leidingen

In het projectgebied liggen diverse kabels en leidingen. Deze kunnen een knelpunt vormen bij de uitvoering van de dijkversterking. Het gaat om elektriciteitskabels, datatransport, water- en gasleidingen. De ligging is in deze fase bepaald via een KLIC-melding (Kabels en Leidingen Informatie Centrum - melding) [Lit. 10].

De meeste kabels en leidingen zijn klein en vormen weinig risico, maar er zijn ook aandachtspunten. In dijkvak B ligt een gasleiding van Gasunie (diameter 0,8 m), mantelbuis van Tennet (diameter 0,6 m) en een riolering in beheer bij Waternet (diameter 0,6 m). In dijkvak i ligt een gasleiding van 0,3 m.

Bij het ontwerp en de uitvoering is zorgvuldigheid nodig om schade te voorkomen. Mogelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld het verplaatsen of extra beschermen van de kabels en leidingen. Dit wordt in de volgende fase uitgewerkt in overleg met de leidingbeheerders.

3.6 Niet gesprongen explosieven

Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn in het projectgebied bombardementen uitgevoerd. Op basis van historische gegevens is onderzocht of er nog niet gesprongen explosieven aanwezig kunnen zijn. Dit onderzoek geeft een eerste beeld van mogelijke risico's.

Bij dijkvak B zijn geen verdachte gebieden aangetroffen. De dijkvakken G en i vallen volledig binnen een gebied dat als verdacht is aangemerkt. De analyse wijst op mogelijke inslagen van Amerikaanse brisantbommen van 1.000 pond met een onzekerheidsmarge van 250 meter [Lit. 11].

Bij een variant waarbij de dijk wordt opgehoogd met grond, is het risico beperkt. Bij een variant met een constructie is het risico groter, omdat daarvoor diepere bodemingrepen nodig zijn. In dat geval is de kans groter dat er een raakvlak ontstaat met niet-gesprongen explosieven.

In een volgende fase wordt aanvullend onderzoek en een risicoanalyse voor de uitvoering uitgevoerd conform hiervoor geldende normen. Zo zorgen we ervoor dat werkzaamheden veilig kunnen plaatsvinden.

3.7 Effecten op panden

Langs het dijktraject staan enkele panden die mogelijk gevolgen ondervinden van de dijkversterking. De exacte locatie en inpassing van de dijk zijn in deze fase nog niet bepaald. Deze worden uitgewerkt in het voorlopig ontwerp en het definitief ontwerp in de volgende projectfase.

In de nadere uitwerking kunnen effecten op panden nog worden beperkt of voorkomen. Voor de varianten per dijkvak is nu alleen gekeken naar de globale ligging en het mogelijke risico op schade [Lit. 12].

Dijkvak B: hier staat één pand op circa 12 meter van een mogelijke ophoging en op meer dan 30 meter van een mogelijke constructie. Hier wordt geen risico verwacht.
Dijkvak G: in dit dijkvak staan meerdere panden dicht bij de dijk, sommige dicht bij de ophoging. Enkele panden zijn gemeentelijke monumenten. De ophoging komt mogelijk tegen enkele panden aan. Omdat de grond hier in het verleden ook op de berekende aanleghoogte lag en de panden gefundeerd zijn met lange palen wordt geen zettingsschade verwacht. Dit wordt nader beoordeeld bij het definitieve ontwerp. Bij het plaatsen van de constructie bevindt zich omliggende bebouwing op circa 15 tot 25 meter afstand. In deze situatie kan gevoeligheid voor trillingen niet worden uitgesloten. Het toepassen van trillingsarm materieel en het uitvoeren van monitoring behoren tot de mogelijke mitigerende maatregelen.
Dijkvak i: hier liggen geen panden dicht bij de ophoging en worden geen effecten verwacht.

3.8 Milieubelasting en MKI-score

Voor alle varianten is een DuboCalc-berekening uitgevoerd om inzicht te krijgen in de milieubelasting. Deze berekening geeft een Milieu Kosten Indicator (MKI), uitgedrukt in euro's. Hoe hoger de MKI-waarde, hoe groter de impact op het milieu. De

berekening kijkt naar de hele levenscyclus van materialen: van grondstofwinning tot sloop.
De resultaten laten zien dat varianten met een constructie een hogere MKI-waarde hebben dan varianten met ophoging in grond [Lit. 13]. Alle berekeningen zijn gebaseerd op de huidige schetsontwerpen.

4 Voorkeursalternatief

In dit hoofdstuk beschrijven we per dijkvak het voorkeursalternatief. Het voorkeursalternatief geeft de oplossing op hoofdlijnen weer. De exacte ligging en inpassing van de dijk worden in de volgende fases nog uitgewerkt in het Voorlopig Ontwerp (VO) en Definitief Ontwerp (DO).

De onderbouwing voor het voorkeursalternatief in deze fase is gebaseerd op schetsontwerpen. Dit betekent dat details nog kunnen veranderen. We werken zorgvuldig en stapsgewijs, zodat we in iedere fase kunnen afstemmen met betrokkenen en iedereen goed meenemen in het proces.

In deze variantenafweging is gebruikgemaakt van de gemeentelijke adviesnota over de dijkversterking. Het uitgangspunt van de gemeente is een oplossing waarin veiligheid wordt gerealiseerd met zo beperkt mogelijke aantasting van natuur- en ruimtelijke kwaliteit. De gemeente ondersteunt het voorkeursalternatief van het waterschap en wordt nauw betrokken bij de nadere uitwerking. Daarnaast werkt het waterschap in de vervolgfase samen met de gemeente volgens het Handboek Samenwerken op Dijken.

4.1 Voorkeursalternatief dijkvak B

Het voorkeursalternatief voor dijkvak B is de dijk verleggen naar het fiets- en wandelpad en hier ophogen met grond. De benodigde ophoging varieert over het traject van circa 25 tot 50 cm. De dijk met mogelijke taluds wordt zorgvuldig ingepast in het landschap in de volgende fase van het project.

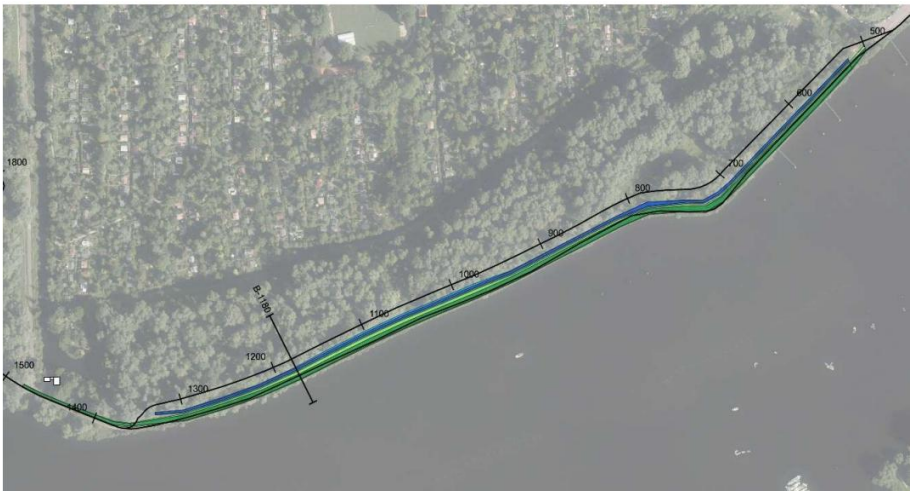

Figuur 5: Bovenaanzicht voorkeursalternatief dijkvak B. Aangegeven de huidige ligging dijk (zwarte lijn), nieuwe ligging dijk (groene lijn) en blauwe lijn (achterliggende teensloot)

Door de dijk te verleggen, ligt de dijk niet meer in het bos. Dit maakt beheer, onderhoud en inspecties eenvoudiger. Verder is op het fiets- en wandelpad voldoende werkruimte beschikbaar om de werkzaamheden voor deze variant uit te voeren. Daarnaast is de dijk op het fiets- en wandelpad in de toekomst ook goed uit te breiden (bijv. ophoging). Door de dijk te verleggen, wordt het volledige traject van 990 meter opgehoogd, in plaats van alleen de twee afgekeurde delen van samen 370 meter. Wel staan er meer bomen in het verwachte ruimtebeslag bij de voorkeursvariant t.o.v. de afgevallen varianten.
Er is geen effect op Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland gebied. Mogelijke effecten op beschermde soorten is niet onderscheidend tussen de verschillende varianten in dijkvak B. Bij een effect worden er passende mitigerende maatregelen getroffen. Er wordt geen effect verwacht op de waterkwaliteit en KRW (Kader Richtlijn Water) als de oeverbegroeiing aan boezemzijde in stand kan blijven. Ook wordt er geen effect verwacht op de waterkwantiteit.
Deze variant biedt de kans om de cultuurhistorische oude trekschuitroute Jaagpad te behouden en versterken. Er wordt geen raakvlak met archeologische vondsten verwacht. Tijdens uitvoering is het pad tijdelijk niet beschikbaar; dit beïnvloedt bereikbaarheid.
De dijk ophogen met grond heeft relatief lage kosten in vergelijking tot de aanleg van een constructie. De scope van het project en daarmee ook de kosten voor het verleggen en ophogen zijn wel hoger dan alleen de afgekeurde delen op de huidige locatie van de dijk ophogen.

Aandachtspunten vervolgtraject voorkeursalternatief dijkvak B
Een aandachtspunt voor deze variant is het raakvlak met de bomen. Binnen het verwachte ruimtebeslag vallen 134 bomen, hiervan staan 77 bomen op de kruin van de dijk en 57 bomen in de waterveiligheidsbuffer. In de volgende fase van het project wordt het ontwerp verder uitgewerkt en worden nadere bomentoets en bomen effecten analyse uitgevoerd. Hieruit volgt het aantal te kappen bomen. Hier wordt een herplantplan voor opgesteld en een kapvergunning voor aangevraagd.

Een ander aandachtspunt is het mogelijke raakvlak met kabels en leidingen. Een gasleiding kruist de dijk rond metrering 550. Mogelijke gevolgen voor de leiding en te treffen maatregelen worden in de volgende fase afgestemd met de leidingeigenaar.

De dijkverlegging leidt tot een leggerwijziging met bijbehorende beperkingsgebieden, en daarmee een wijziging van het omgevingsplan. De Gemeente Amsterdam is grondeigenaar. Hierover wordt afgestemd met de gemeente.

Belangenorganisatie De Oeverlanden Blijven en de Gemeente Amsterdam hebben hun wensen en aandachtspunten aangegeven. De wensen van de gemeente staan beschreven in de adviesnota in bijlage B. Het uitgangspunt van de gemeente is een oplossing waarin waterveiligheid wordt gerealiseerd met zo beperkt mogelijke aantasting van natuur- en ruimtelijke kwaliteit. Belangenorganisatie De Oeverlanden Blijven heeft de voorkeur voor ontwikkeling van natte natuur in een open landschap en wil dat het Jaagpad langs het water behouden blijft. Het fietspad blijft behouden en binnendijks blijft natte natuur beschikbaar.
Tuinpark Ons Buiten heeft geen voorkeur aangegeven. Gebruikers van het park kunnen hinder ervaren tijdens de uitvoering. In de volgende fase wordt het ontwerp verder afgestemd op wensen uit de omgeving en wordt hinder zoveel mogelijk beperkt.

4.1.1 Dijkvak B afgevallen varianten

De variant ‘verleggen + constructie’ en de variant ‘afgekeurde delen ophogen op huidige locatie dijk’ zijn afgevallen.

Variant: verleggen + constructie

De variant verleggen + constructie, is afgevallen, omdat het uitgangspunt van het waterschap is om dijken in grond te verbeteren indien dat mogelijk is. Een grondlichaam is goed te beheren, inspecteren en uit te breiden. Aan het einde van de levensduur hoeft het grondlichaam niet vervangen te worden. Als het niet haalbaar is om de dijk in grond te verbeteren, worden constructies overwogen. Daarnaast wordt de uitvoering complexer geacht door de mogelijk aanwezige steenbestorting en de kruisende leiding waar mogelijk een overkluizing voor moet worden aangebracht. Verder is er een mogelijk negatief effect op de vooroever/rietkragen.

Variant: niet verleggen + ophogen in grond op afgekeurde delen (metrering 510 tot 650 en metrering 1350 tot 1500)

De variant ophogen op huidige locatie is afgevallen, omdat de dijk dan in het bos blijft liggen. Dit is niet wenselijk vanuit het beheer van het waterschap omdat de dijk hierdoor slecht te inspecteren en onderhouden is. Verder staan er bij deze variant veel bomen op de dijk, ook op de nog niet afgekeurde delen. Dit is een risico voor de waterveiligheid. Deze variant heeft door de kleinere scope de laagste kosten en doorlooptijd, maar vanwege bovengenoemde redenen wordt deze variant niet gekozen.

4.2 Voorkeursalternatief dijkvak G

Het voorkeursalternatief voor dijkvak G is de dijk ophogen met grond op de huidige locatie. De benodigde ophoging over het traject varieert van circa 35 tot 75 cm. De dijk met mogelijke taluds wordt zorgvuldig ingepast in het landschap in de volgende fase van het project.

Figuur 6. Bovenaanzicht voorkeursalternatief dijkvak G (schetsontwerp)

Het uitgangspunt van het waterschap is om dijken in grond te verbeteren. Een grondlichaam is goed te beheren, inspecteren en uit te breiden. Aan het einde van de levensduur hoeft het grondlichaam niet vervangen te worden.

Zoals eerder genoemd, zijn in deze fase van het project alleen nog schetsontwerpen gemaakt. De exacte ligging en inpassing van de dijk staat nog niet vast en wordt in de volgende fase verder uitgewerkt.

De werkzaamheden voor deze variant zijn uitvoerbaar vanaf de weg en er is voldoende ruimte beschikbaar om de werkzaamheden uit te voeren. De ophoging kan worden gecombineerd met het ophogen van de weg. Dit biedt een koppelkans om onderhoud van weg en dijk op elkaar af te stemmen en het hergebruik van de bestaande klinkers.

Er wordt geen effect verwacht op Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland. Mogelijke effecten op beschermde soorten zijn niet onderscheidend tussen de varianten in dijkvak G. Bij een effect worden passende mitigerende maatregelen getroffen. Voor KRW (Kader Richtlijn Water) is het effect neutraal, omdat er geen ingreep plaatsvindt in de oeverzone. Ook wordt er geen effect verwacht op de waterkwantiteit.

De kosten voor deze variant zijn relatief laag in vergelijking met een constructie.

Aandachtspunten vervolgtraject voorkeursalternatief G
Binnen het ruimtebeslag vallen 86 bomen, waarvan 14 op de kruin van de dijk en 72

in de waterveiligheidsbuffer. In de volgende fase van het project wordt het ontwerp verder uitgewerkt en volgen nadere bomentoets en bomen effecten analyse. Hieruit volgt het aantal te kappen bomen. Daarna wordt een herplantplan opgesteld en een kapvergunning aangevraagd.

Er is een raakvlak met kabels en leidingen. Een gasleiding kruist de dijk rond metrering 4150. Mogelijke gevolgen voor de leiding en te treffen maatregelen worden in de volgende fase afgestemd met de leidingeigenaar.

De gemeente Amsterdam heeft wensen aangegeven zoals het behouden van de bestaande wegbreedte, het goed inpassen van de dijk en het hergebruiken van klinkers. Stichting Nieuw en Meer heeft vergelijkbare wensen.

4.2.1 Dijkvak G afgevallen varianten

De variant ‘constructie plaatsen’ en de variant ‘verleggen dijk waardoor landtong afgesneden wordt’ zijn afgevallen.

Variant: niet verleggen + aanleg constructie Deze variant is afgevallen, omdat het uitgangspunt van het waterschap is om dijken in grond te verbeteren indien dat mogelijk is. Een constructie brengt extra risico’s mee, zoals een complexere uitvoering vanaf het water, mogelijke aanwezigheid van steenbestorting en een raakvlak met Niet Gesprongen Explosieven. Daarnaast is er een mogelijk negatief effect op het Natuurnetwerk Nederland door aantasting van de vooroever en een negatief effect op KRW door verlies van oevervegetatie. De kosten voor deze variant zijn hoger door staalprijzen en uitvoeringskosten.

Variant: verleggen dijk waardoor landtong wordt afgesneden
Bij deze variant zouden geen werkzaamheden nodig zijn en dit beperkt de directe invloed van een project op de omgeving. Deze variant is afgevallen, omdat de dijkverlegging ertoe zou leiden dat de landtong niet langer wordt beschermd door een regionale kering. Dit vergroot het overstromingsrisico en kan leiden tot vermogensschade [Lit.15].

4.3 Voorkeursalternatief dijkvak i

Het voorkeursalternatief voor dijkvak i is de dijk ophogen met grond op de huidige locatie. De benodigde ophoging over het traject varieert van circa 30 tot 55 cm. De dijk met mogelijke taluds wordt zorgvuldig ingepast in het landschap in de volgende fase van het project.

Figuur 7. Dijkvak i voorkeursalternatief (schetsontwerp)

Het uitgangspunt van het waterschap is om dijken in grond te verbeteren. Een grondlichaam is goed te beheren, inspecteren en uit te breiden. Aan het einde van de levensduur hoeft het grondlichaam niet vervangen te worden. Er is voldoende ruimte

beschikbaar voor de werkzaamheden. De dijk in grond is goed te beheren en inspecteren voor het waterschap. Bij een mogelijk raakvlak met kabels en leidingen wordt afgestemd met de beheerder over mitigerende maatregelen. Het raakvlak met de weg moet worden afgestemd met de gemeente. Deze variant leidt niet tot effecten op Natura 2000, NNN gebieden, KRW of waterkwantiteit. Er worden ook geen effecten verwacht op de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in het gebied.

Aandachtspunten vervolgtraject voorkeursalternatief i:
Binnen het ruimtebeslag vallen 37 bomen (1 op kruin, 36 in de waterveiligheidsbuffer). In de volgende fase werken we het ontwerp uit en volgen de bomentoets en bomeneffecten analyse. Deze onderzoeken bepalen uiteindelijk het aantal te kappen bomen. Daarna volgt een herplantplan en de kapvergunningaanvraag. Daarnaast wordt het raakvlak met de weg afgestemd met de gemeente. In de volgende fase werken we het ontwerp verder uit en stemmen we af met alle betrokken partijen.

4.3.1 Dijkvak i afgevallen variant

De variant ‘constructie plaatsen’ is afgevallen. Het waterschap geeft de voorkeur aan een dijkophoging in grond als dat haalbaar is. In het ontwerpproces zijn geen belemmeringen gevonden. Een constructie brengt extra risico’s mee, zoals een raakvlak met Niet Gesprongen Explosieven en mogelijke overkluizing van de aanwezige leidingen. Daarnaast zijn de kosten hoger en leidt deze oplossing tot een negatief effect op het Natuurnetwerk Nederland en draagt het niet bij aan de KRW-doelen.

5 Vervolgstappen

Na vaststelling door het dagelijks bestuur van het waterschap van de variantennota wordt het voorkeursalternatief verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan. Ook wordt de omgeving betrokken conform het participatieplan. Het uitvoeringsplan wordt ter besluitvorming aan het waterschapsbestuur voorgelegd. Met het uitvoeringsplan wordt de ‘vergunning eigen dienst’ aangevraagd bij het waterschap zelf en wordt de omgeving officieel geïnformeerd over de voorgenomen plannen van het waterschap. Op de vergunning eigen dienst is inspraak en beroep mogelijk. Ook worden benodigde vergunningen bij andere bevoegde gezagen aangevraagd waarop veelal ook inspraak en beroep mogelijk is. Hierna wordt het werk aanbesteed en ten slotte uitgevoerd. Een overzicht van deze stappen is schematisch weergegeven in Figuur 8~~Figuur 8~~.

Classificatie: Openbaar

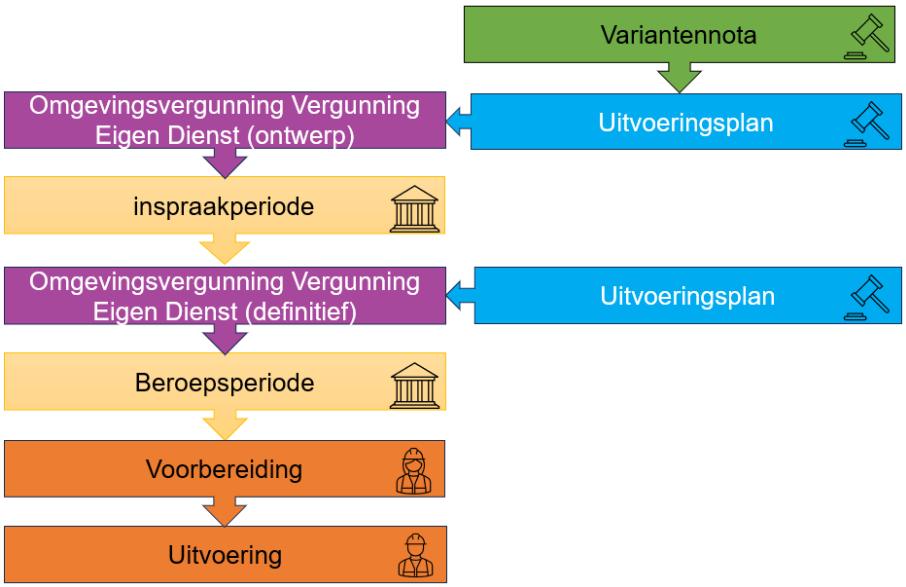

Figuur 8. Vervolgstappen in het project na de variantennota

Literatuurlijst

1. Technische scopebepaling Jaagpad Riekerpolder A540, Waternet, 20.032211
2. Hoogte analyse Jaagpad Riekerpolder A540, Waternet, mei 2023, 23.008772
3. Nadere waterveiligheidsanalyse DVB Jaagpad Riekerpolder, ACW, april 2025, 25.007035
4. Technische Uitgangspunten notitie Waterveiligheid, ACW, juni 2025, 25.027330
5. QuickScan LCA, ACW, augustus 2025, 25.027334
6. Effectrapport Dijkversterking, landschap, cultuurhistorie en archeologie, ACW, november 2025, 25.027337
7. QuickScan Flora en Fauna A540 Jaagpad Riekerpolder, Waterproef, oktober 2024, 24.021943
8. Nader ecologisch onderzoek A540 Jaagpad Riekerpolder, Waterproef, februari 2025, 25.027346
9. Inventarisatie aanwezige bomen, ACW, november 2025, 25.025086
10. Knelpunten analyse kabels en leidingen, ACW, november 2025, 25.027336
11. Onderzoek Ontplofbare Oorlogsresten, ACW, oktober 2025, 25.027335
12. Inventarisatie effecten op panden DVP Jaagpad – Riekerpolder, ACW, november 2025, 25.025095
13. DuboCalc rapport MKI-berekening Perceel 1 - DVB Jaagpad Riekpolder, ACW, december 2025, 25.027331
14. Memo overstromingsrisico landtong ACW, oktober 2025, 25.027338
15. Rapport Risico Analyse Nadeelcompensatie, SAOZ, januari 2026, 26.001407

Bijlagen

A. Participatieplan
B. Adviesnota dijkverbetering Oeverlanden – Gemeente Amsterdam

Classificatie: Openbaar